

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně: **HENNLICH, s.r.o.**, IČO: 14869446,
sídlem Českolipská 1996/9, 412 01 Litoměřice,
zastoupená JUDr. Radkou Šumerovou, advokátkou,
sídlem Turgeněvova 19, 412 01 Litoměřice,

proti

žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**,
sídlem Kolářská 451/13, 746 01 Opava,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. 1109/1.30/21-6,

takto:

- I.** Žaloba se **zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím právní zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. 1109/1.30/21-6, jímž byl změněn výrok I. rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem (dále jen „oblastní inspektorát“) ze dne 6. 10. 2020, č. j. 20300/7.30/19-22 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), o vině za spáchání přestupku v první odrážce týkající se P. Ž., tak, že se slova „...výkon práce vedoucího oddělení dopravy a správy...“ nahrazují slovy „...výkon práce organizace dopravy a správy...“. Ve zbytku

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalovaný rozhodnutí oblastního inspektorátu potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím oblastní inspektorát uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kterého se dopustila tím, že porušila povinnost vyplývající z § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), jelikož umožnila na svém pracovišti na adrese Českolipská 1996/9, Litoměřice, P. Ž., narozenému X, nejméně v období od 1. 1. 2017 do 30. 9. 2018 výkon práce vedoucího oddělení dopravy a správy, a D. K., narozené X, nejméně v období od 1. 1. 2017 do 20. 2. 2018 výkon práce dispečera dopravy, přičemž pracovní činnost těchto osob vykazovala znaky závislé práce ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce a tyto osoby vykonávaly tuto závislou práci pro žalobkyni mimo pracovněprávní vztah, čímž umožnila výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti. Za tento přestupek byla žalobkyni uložena podle § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti pokuta ve výši 445 000 Kč. Dále byla žalobkyni dle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1 000 Kč. Pro případ, že soud napadené rozhodnutí nezruší, žalobkyně navrhla moderaci výše uložené pokuty. Současně navrhla, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ rozhodnutí, je v rozporu s obsahem spisu či v něm nemá oporu. Žalobkyně byla přesvědčena, že v případech svědků Ž. a K. nešlo o vztah nadřízenosti a podřízenosti, tedy o výkon závislé práce. Podle žalobkyně správní orgány vybočily z rámce volného hodnocení důkazů, neboť nehodnotily důkazy svědčící ve prospěch žalobkyně stejným způsobem jako důkazy svědčící o vině, tedy upřednostnily důkazy svědčící o vině žalobkyně. Podotkla, že z provedených výsledků byl vybrán jediný důkaz v podobě výpovědi svědkyně K. a o tento důkaz byl opřen výrok o vině. Důkazy výpověďmi svědků Ž., B. a S. správní orgány shodně hodnotily jako nevěrohodné s ohledem na trvající existenci pracovněprávního vztahu k žalobkyni. Konstatovala, že byla v průběhu správního řízení opakovaně krácena v právu vyjadřovat se k důkazům, navrhopvat vlastní důkazy a klást otázky svědkům, neboť jí nebyly před oblastním inspektorátem umožněny dotazy na svědkyni Kozlíkovou a ani nebyly provedeny důkazy, které k otázce její věrohodnosti navrhovala. Z těchto důkazů přitom vyplývá, že rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 10. 2019, č. j. 4 To 331/2019, byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 26. 2. 2019, č. j. 5 T 148/2018-886, kterým byla svědkyně K. uznána vinnou trestným činem podvodu spáchaného na majetku žalobkyně a byl jí uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 3,5 roku.
3. Žalobkyně upozornila na rozpory ve výpovědi svědkyně K. před oblastním inspektorátem, která nejprve vypověděla, že s jednatelem žalobkyně osobně nikdy svůj požadavek na zaměstnání v pracovním poměru neřešila, avšak poté uvedla, že příležitostně o tom jednala i přímo s jednatelem společnosti. Dále svědkyně K. nejprve odmítla, že docházelo k paušálnímu způsobu odměňování s tím, že se vždy fakturovalo podle odpracovaných hodin a posléze pod tíhou nesrovnalostí změnila svou výpověď tak, že od 1. 1. 2018 došlo k dohodě o paušálním odměňování. Upozornila na to, že svědkyně K. uvedla, že svou práci pro žalobkyni nestíhala, pracovala od brzkého rána do večera a předložila k tomu svou vlastní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

evidenci. To však odporuje tomu, co uvedla svědkyně S., která převzala činnost dispečera dopravy po svědkyni K. a podle níž jí práce dispečera zabere jen polovinu pracovní doby.

4. Považovala za překvapivé sdělení oblastního inspektorátu v prvostupňovém rozhodnutí, že se ve správním ani v kontrolním spise nenachází podnět svědkyně K. ke kontrolnímu řízení z října 2018, na jehož základě oblastní inspektorát zahájil dne 1. 11. 2018 kontrolu u žalobkyně. Zdůraznila, že podnět na žalobkyni podala svědkyně K. až v průběhu svého trestního stíhání, a tudíž šlo o snahu pomstít se žalobkyni v reakci na uvedené trestní stíhání.
5. Žalobkyně označila za nesrozumitelnou úvahu oblastního inspektorátu na str. 74 prvostupňového rozhodnutí, že svědkyně K. mohla subjektivně vnímat podání trestního oznámení ze strany žalobkyně jako mstu za jednostranné ukončení vzájemné spolupráce ze strany žalobkyně, přičemž žalovaný se k tomuto nijak nevyjádřil.
6. Žalobkyně podotkla, že skutkový závěr o tom, že svědkyně K. 95 % své činnosti vykonávala na pracovišti v sídle žalobkyně, vychází jen z výsledku této svědkyně, který je v rozporu s výsledky svědkyň B. a S. Dále polemizovala s úvahou, že pracovní činnost pana Ž. a paní K. byla provázána s činností ostatních zaměstnanců, neboť stejný závěr platí i u služeb všech dodavatelů.
7. Žalobkyně uvedla, že z výsledku svědků Ž., S. a B. i z výpovědi jednatele žalobkyně v kontrolním řízení vyplývá, že svědkyně K. vykonávala činnost pro žalobkyni nezávisle a samostatně, neboť neměla žádného nadřízeného, přijímala požadavky na zajištění dopravy z jednotlivých oddělení žalobkyně a způsob zajištění dopravy volila sama, přičemž činnost svědkyně K. nebyla ze strany žalobkyně kontrolována. Svědkyně K. neměla stanovenou ani evidovanou pracovní dobu, přicházela a odcházela ze sídla žalobkyně dle svého rozhodnutí. Poukázala na to, že sama svědkyně K. přiznala, že jí svědek Ž. sdělil, že chce, aby zvládala veškerou administrativní činnost, a proto si to má zařídit, jak uzná za vhodné. Podotkla, že pro ni bylo podstatné splnění zakázky, tedy výsledek činnosti, a nikoli počet odpracovaných hodin. Žalobkyně sdělila, že bylo prokázáno, že požadavky na zajištění přepravy svědkyně K. přijímala a vyřizovala e-mailem, kdekoli byla zastižena. V sídle žalobkyně mohla rovněž nahlížet do firemního PC, který zajišťoval přístup k chráněným firemním údajům. Přítomnost svědkyně K. v sídle žalobkyně tak byla dána zájmem žalobkyně na ochraně firemních dat a na ochraně proti ztrátě či poškození dokladů.
8. Namítala, že svědkyně K. byla osobně činná jako spolupracující osoba pro manžela, dopravce podnikajícího jako osoba samostatně výdělečně činná, který zajišťoval její odměňování. Žalobkyně měla uzavřený smluvní vztah s dodavatelem M. K., nikoliv se svědkyni K. Uvedené služby pan K. poskytoval i jiným osobám, nikoli jen žalobkyni. Zdůraznila, že svědkyně K. nebyla činná jen pro jejího manžela či pro žalobkyni, ale i pro další osoby, k čemuž žalobkyně ve správním řízení navrhla provedení důkazů výpisy z účtu M. K., z nichž je zřejmé, že na jeho účet byly prováděny dlouhodobě měsíčně platby např. od dopravce D. S., a to pod označením platby „K.“.
9. Dále žalobkyně namítala, že správní orgány nepřipustily provedení celé řady důkazů, jimiž žalobkyně hodlala prokázat, že neuzavření pracovněprávního vztahu nebylo ve svém důsledku pro svědkyni K. poškozující ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 1 Afs 53/2011-208, který odkázal na rozsudek téhož soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 2 Afs 62/2004-70, neboť měla lepší podmínky než zaměstnanci žalobkyně, přičemž nikdy za celou dobu její činnosti pro žalobkyni požadavek na uzavření pracovněprávního vztahu nevznesla, naopak jej trvale odmítala a vždy si zakládala na nezávislosti a samostatnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. Žalobkyně uvedla, že právo svědka Ž., který nebyl zaměstnancem, jednat jménem žalobkyně, bylo založeno na plné moci, přičemž své podnikání zahájil již 12. 6. 1999. Žalobkyně nesouhlasila s hodnocením, že by ve výpovědi svědka Ž. z kontrolního řízení byly rozpory, přičemž v době kontrolního řízení již byl zaměstnancem žalobkyně a do záznamu o poskytnutí informací v souladu s tím uvedl, že pokyny k práci dostává od Ing. Š., který jeho práci kontroluje a jehož považuje za svého nadřízeného, přičemž se však sdělení s ohledem na použitý přítomný čas vztahovalo pouze k době, kdy už byl zaměstnancem. Vázanost pokyny jednatele žalobkyně v době předchozí, či vztah nadřízenosti a podřízenosti ze záznamu o poskytnutí informací nevyplývají. Žalobkyně konstatovala, že neměla důvod vyhybat se uzavření pracovněprávního vztahu se svědky Ž. a K., neboť v pracovním poměru zaměstnává dalších více než 230 osob.
11. Dále žalobkyně konstatovala, že správní orgány hodnotily skutkový stav v rozporu se závěry judikatury, zejména pokud jde o posouzení, zda činnost svědků Ž. a K. pro žalobkyni je specializovaná, a tudíž je možné ji outsourcovat. Uvedení svědci pro žalobkyni nevykonávali dělnické práce, ani jiné práce podobného charakteru, které by žalobkyně byla povinna zajistit prostřednictvím zaměstnanců, k čemuž poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 2 Afs 265/2015-114. Odmítla názor správních orgánů, že svědkové Ž. a K. vykonávali tuto činnost pro žalobkyni v rámci jejího předmětu podnikání (doprava). Žalobkyně dopravu pro žádné podnikatelské subjekty fakticky neprovádí, pouze zajišťuje přepravu svého vlastního zboží. Náplní činnosti žalobkyně je nákup, výroba a prodej zboží; doprava zboží je k tomuto předmětu podnikání vedlejší činností, kterou je oprávněna outsourcovat. To samé platí pro dispečerskou i koordinační činnost dopravy. Žalobkyně podotkla, že má sice zapsán v obchodním rejstříku jako předmět podnikání i dopravu, což však neznamená, že tuto činnost skutečně vykonává, jen že má oprávnění tuto činnost vykonávat. Tudíž odmítla úvahu žalovaného, který odkázal na zásadu materiální publicity dle § 8 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů. Žalobkyně nesouhlasila s názorem žalovaného, že všichni podnikatelé, jejichž předmětem podnikání je nákup a prodej zboží, jsou povinni zajišťovat dopravu svého zboží v rámci svého předmětu podnikání, tedy pouze svými zaměstnanci. Dodala, že téměř všichni podnikatelé mají jako předmět podnikání zapsanu i koupi zboží a prodej, přičemž však doprava zboží je v obchodní praxi běžně zajišťována třetími subjekty – dopravci a speditéry.
12. Rovněž žalobkyně nesouhlasila s úvahou, že pokud fyzická osoba totožnou činnost vykonává jako osoba samostatně výdělečně činná a následně jako zaměstnanec, jedná se o zřejmý ukazatel toho, že pracovní činnost vykonávaná v režimu živnosti je jednáním protiprávním, neboť ji lze velice dobře vykonávat jako závislou práci. Z toho, že nějakou činnost lze vykonávat i v režimu zákoníku práce, ještě nelze dovozovat, že ji nelze vykonávat v souladu s právním řádem i jiným způsobem – v praxi běžný outsourcing IT, právních či účetních služeb, marketing, doprava, údržba a úklid.
13. Žalobkyně konstatovala, že z žádného důkazu nevyplývalo, že by se svědek Ž. v kontrolovaném období cítil v podřízeném postavení, toto svědek naopak výslovně odmítl, jakož i to, že by dostával od žalobkyně pokyny nebo že by jeho činnost někdo kontroloval. Podle svědka se spolupráce odvíjela na základě vzájemné dohody rovnocenných partnerů. Ze skutečnosti, že svědek Ž. byl policejním orgánem v době, kdy již byl vedoucím zaměstnancem žalobkyně, označen jako vedoucí oddělení dopravy, nelze dle žalobkyně dovozovat žádné skutkové závěry.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

14. Konstatovala, že podle všech provedených výsledků svědků, vyjma nedůvěryhodné výpovědi svědkyně K., svědkové Ž. i K. podnikali na bázi nezávislosti a smluvní rovnosti obou podnikatelů, necítili se v podřízeném postavení, nepřijímali pokyny, nebyli žalobkyní kontrolováni, neměli stanovenou pracovní dobu a neevidovali ji, sami si o čase výkonu činnosti rozhodovali, a nebyli odměňováni hodinově. Poukázala na skutečnost, že u pana K. i svědkyně K. byly prokázány další příjmy od jiných osob než od žalobkyně, a to prakticky ve stejné výši. Nesouhlasila s názorem správních orgánů o podřízeném postavení u všech případů, kdy odměna od zákazníka je významným zdrojem příjmů dodavatele, neboť v takovém případě by byl každý dodavatel v podřízeném postavení vůči každému významnějšímu zákazníkovi, a proto by měl být činný jen v pracovněprávním vztahu.
15. Dále žalobkyně uvedla, že jí bylo znemožněno prokázat, že hospodářská závislost pana K. a paní K. na žalobkyni neexistovala, neboť správní orgány odmítly provést navržené důkazy výpisy z účtů dopravce pana S. a pana K. a vyjádřením svědkyně K. z 8. 12. 2018 k otázce výše jejich ostatních příjmů. Nesouhlasila se závěrem, že e-mailové objednávky z jednotlivých oddělení žalobkyně lze považovat za pokyny nadřízené osoby. Zaměstnanci žalobkyně z jednotlivých oddělení běžně svými e-maily objednávají u řady dodavatelů dodání zboží či služeb.
16. Nesouhlasila s právním názorem, že svobodná vůle stran se v daném případě omezuje jen na volbu toho, který ze základních pracovněprávních vztahů zaměstnavatel a druhá strana uzavrou, přičemž výkon činnosti nelze mimo pracovněprávní vztah umožnit. Tímto by byly obě strany omezeny v ústavně zaručeném právu dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod na svobodnou volbu povolání a právu podnikat. Pokud svědkové Ž. a K. odmítli být zaměstnanci a trvali na tom, že chtějí vykonávat činnost jako svobodný podnikatel, musela by žalobkyně v souladu s názorem správních orgánů takovou formu spolupráce odmítnout, přestože by jinak o profesionální kvality uvedených osoba stála.
17. Konstatovala, že z povahy činnosti vyplývá, že např. právní či daňový poradce je vázán pokyny klienta jako zaměstnanec nebo na základě příkazní smlouvy, a tudíž by správní orgány mohly dovodit, že i u advokáta či daňového poradce existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti a že advokát či daňový poradce je poškozen, není-li přijat do pracovního poměru. Tak tomu však není, neboť advokát či daňový poradce se rozhodl vystupovat v nezávislém postavení osoby podnikající.
18. Namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť správní orgány se nevypořádaly s jejím tvrzením, že byla ve smluvním vztahu s dopravcem M. K., který používal své vlastní vybavení, vozidla a programy pro expedici, přičemž pro zajištění části této činnosti používal činnost své manželky. Žalobkyni přitom nezáleželo na tom, kým bude smluvená činnost zajištěna, neboť podstatný byl pouze výsledek činnosti. Tedy chyběl prvek osobní závislosti na zaměstnavateli.
19. Žalobkyně namítala, že uložená pokuta je vysoce nepřiměřená s ohledem na okolnosti věci a poměry žalobkyně, včetně počtu jejích zaměstnanců, jejího dosavadního přístupu k plnění svých povinností a rozsáhlé činnosti nad rámec zákonných povinností ve prospěch svých zaměstnanců, přičemž ve své třicetileté historii doposud žádné přestupkové řízení na úseku zaměstnanosti proti žalobkyni zahájeno nebylo. Podotkla, že má vysoké renomé jako odpovědná společnost a je opakovaně kladně oceňována v celostátní rovině s ohledem na přístup k zaměstnancům. Správní orgány odmítly provést žalobkyní navržené důkazy k prokázání doposud velmi dobré pověsti žalobkyně (diplomy, ocenění, certifikáty), které by mohly mít na výši uloženého trestu vliv. Tyto důkazy měly správní orgány provést

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přínejmenším pro posouzení otázky výše trestu, přičemž neprovedením důkazů zatížily správní řízení vadou. Žalobkyně podotkla, že má nízkou fluktuaci zaměstnanců z důvodu jejich vysoké spokojenosti. Správní orgány přesto uložily nepřiměřeně vysokou pokutu, ukládanou obvykle jen v případě firem, u nichž byla v rámci kontroly zachycena skupina cizinců pracujících na živnostenský list ve skladu firmy či na jejích strojích.

Vyjádření žalovaného k žalobě

20. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout a uvedl, že žalobní námitky se z velké části shodují s námitkami uplatněnými ve správním řízení, a proto žalovaný odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí. Konstatoval, že byly zjištěny všechny rozhodné okolnosti a skutečný stav věci. K žalobnímu tvrzení, že všechny listiny, které podporují tvrzení svědkyně K. pocházejí od ní a nebyly vyžádány od žalobkyně, žalovaný uvedl, že např. faktury byly předloženy jak žalobkyní, tak svědkyní K. Dále k pravosti listin pocházejících od svědkyně K. žalovaný sdělil, že žalobkyně nikdy v průběhu řízení přímo pravost žádných listin nezpochybnila, namítala pouze ve vztahu k uvedenému nevěrohodnost paní K., což však bylo vypořádáno. Nesouhlasil s tvrzením, že nelze odmítnout výpovědi svědků jako nevěrohodné s poukazem na trvající pracovní poměr svědků, neboť se jedná o jeden selektivně žalobkyní vybraný důvod, který při hodnocení výpovědí nebyl rozhodně jediným, proč byla výpovědím svědků přiznána nižší vypovídací hodnota oproti např. záznamům učiněným v průběhu kontroly.
21. Zdůraznil, že v případě svědků Ž. i K. nešlo přímo o dopravu zboží, kterou např. prováděli pro žalobkyni externí dopravci, ale jednalo se o běžné činnosti v souvislosti se zajištěním veškeré dopravy zboží žalobkyně, jako je organizování dopravy uvnitř společnosti, dispečerská činnost v souvislosti s dopravou, tj. řešení požadavků na dopravu i jinými dopravci, tedy činnosti v podstatě administrativního a organizačního charakteru přímo související se zajištěním výroby nebo poskytováním služeb, a které zároveň nebyly vedlejšími obslužnými činnostmi ve vztahu k předmětu činnosti žalobkyně. Dodal, že dopravu zboží by bylo možné zajistit outsourcingem a koncentrovat ji komplexně do rukou jedné či více externích firem i s řetězcem všech souvisejících činností, kterou může být i činnost dispečera dopravy, avšak ne tak, jak tomu bylo v daném případě, že svědkyně K. pracovala jako dispečer dopravy zejména pro žalobkyni a ve vztahu k jiným externím dopravcům vystupovala jménem žalobkyně, byla začleněna do organizační struktury žalobkyně a jen formálně pracovala, místo v základním pracovněprávním vztahu u žalobkyně, pod smlouvou o poskytování přepravních služeb uzavřenou žalobkyní s panem K. V tomto daném případě neexistovala žádná možnost volby a svědkové K. i Ž. měli vykonávat svoji práci v základním pracovněprávním vztahu.
22. Dále žalovaný k žalobní námitce, že se správní orgány nezabývaly tvrzením žalobkyně, že s ohledem na situaci na trhu práce nebyla schopna činnosti uvedených svědků zajistit prostřednictvím zaměstnanců, a proto je musela zabezpečit dodavatelsky, uvedl, že oblastní inspektorát se k tomuto vyjádřil např. na str. 59 prvostupňového rozhodnutí. Dodal, že toto tvrzení je v rozporu s faktem, že po skončení výkonu práce svědkyní K. bez problémů převzala tuto práci dispečerky dopravy její nástupkyně svědkyně S. Žalovaný konstatoval, že oblastní inspektorát se s argumentací žalobkyně i s namítanou judikaturou řádně vypořádal, neboť aplikaci předestřené judikatury odmítl. Dodal, že nyní žalobkyní doplněná judikatura buď není případná, nebo nepřináší v daném případě nový pohled na věc, jelikož žalobkyně rozebírá obsah doplněné judikatury bez vazby na konkrétní okolnosti daného případu nebo pochybení správních orgánů, či vybírá selektivně bez dalšího relevantního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

textu dle žalobkyně nesprávné úvahy žalovaného. Žalovaný odmítl myšlenku žalobkyně, že neuzavřením pracovněprávního vztahu nebyli svědkové Ž. a K. poškozeni, jelikož tato okolnost není pro danou věc podstatná, neboť u jmenovaných osob byly prokázány všechny znaky závislé práce. Dále žalovaný poznamenal, že ani ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 2 Afs 62/2004-70, neplyne právní závěr žalobkyně, že jedním z hledisek závislé práce je to, že neuzavření pracovněprávního vztahu musí být ve vztahu k zaměstnanci v konečném důsledku poškozujícím.

23. K žalobkyní uváděnému rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 107/2004-48 zdůrazňujícím nezbytnost zkoumání skutečné vůle smluvních stran, žalovaný poznamenal, že v posuzovaném případě oblastní inspektorát v prvostupňovém rozhodnutí na mnoha místech posuzoval i stránky vůle a jak se tato vůle projevila navenek, tedy hlavně faktické chování dotčených osob a také žalobkyně, spolu se všemi okolnostmi případu, přičemž v daném případě bylo skutečnou vůlí dotčených osob vykonávat závislou práci. Zdůraznil, že v daném případě byly i v závislosti na povaze jejich práce u dotčených osob naplněny znaky závislé práce, což indikuje užití § 3 zákoníku práce jako jediného možného právním předpisem aprobovaného řešení, a toto zákonné omezení svobodné vůle stran tedy nemůže být omezením práv dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť ani tvrzené odmítání uzavření pracovněprávního vztahu dotčenými osobami, popř. ani žalobkyní, nemůže stav věci a hodnocení správních orgánů změnit.
24. S tím, že se neměl vypořádat s odvolacími námitkami žalobkyně ohledně osobní závislosti svědkyně K. na žalobkyni, neboť žalobkyně byla ve skutečnosti ve smluvním vztahu s panem K., který pro zajištění své činnosti používal činnost manželky, žalovaný nesouhlasil, neboť uvedené námitce se oblastní inspektorát obsáhle věnoval např. na str. 62, 64, 75-76 a 80 prvostupňového rozhodnutí a učinil k tomu příslušné závěry. Žalovaný se pak v napadeném rozhodnutí ztotožnil se závěry oblastního inspektorátu, přičemž v úvahu vzal i žalobkyní zmiňovanou smlouvu o poskytování přepravních služeb.
25. Žalovaný k moderaci výše pokuty uvedl, že není povinností správního orgánu provést všechny navrhované důkazy, přičemž neprovedení musí odůvodnit, což se v projednávaném případě stalo. Žalovaný se ztotožnil se závěry oblastního inspektorátu a vyjádřil se i ke skutečnosti, že doposud nebylo žádné podobné přestupkové řízení na úseku zaměstnanosti s žalobkyní vedeno. Konstatoval, že dobrá pověst, včetně dosavadní absence přestupkového řízení, jsou jen dílčími ukazateli, ke kterým může být při posuzování viny a stanovení trestu přihlédnuto. V daném případě však žalovaný dospěl k závěru, že uložený správní trest je adekvátní, přiměřený a v souladu s kritérii správního trestání ve vztahu ke všem okolnostem daného případu.

Ústní jednání soudu

26. Při jednání soudu konaném dne 30. 1. 2024 právní zástupkyně žalobkyně uvedla, že ve správním řízení byly vady v dokazování, neboť žalobkyni nebylo umožněno klást otázky a předkládat důkazy ke zpochybnění věrohodnosti svědkyně K., na jejíž výpovědi rozhodnutí správních orgánů stojí. Poznamenala, že žalobkyně by ze zaměstnání svědků K. a Ž. neměla žádný přínos. Poukázala též na to, že nebylo prokázáno, že by u svědků K. a Ž. byl zjištěn prvek podřízenosti zaměstnance a nadřízenosti zaměstnavatele. Zdůraznila, že svědkyně K. byla ve výrazně negativním postavení vůči žalobkyni kvůli trestnímu oznámení, které na tuto svědkyni podala žalobkyně. Konstatovala, že v průběhu trestního řízení byly u svědkyně K. zřejmé sklony ke lhavosti, když tato svědkyně nejprve popřela trestnou činnost, pak ji doznala, aby v dovolání proti odsuzujícím rozsudkům svou vinu opět popřela. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Ads 235/2021, který vyslovil, že se pojem závislá činnost vztahuje i na pojem závislá práce. Uvedla, že při hodnocení závislé činnosti záleží na povaze vykonávané činnosti i na intenzitě dohledu. Pokud jde o pokyny, které jsou spolupracující osobě udílány jen rámcově, nejde o závislou činnost, a nemůže tak jít ani o závislou práci, neboť pojem závislá činnost je nadřazený pojmu závislá práce. Zdůraznila, že z žádného důkazu nevyplývá, že by svědkům K. a Ž. byly žalobkyní udělovány pokyny. Uvedla, že svědkyně K. byla v rozhodné době odměňována i jinou osobou. Poukázala na to, že svědkyně K. před započítáním práce pro žalobkyni podnikala a měla dostatek zakázek. Zdůraznila, že svědkové K. i Ž. odmítali uzavřít pracovní právní vztah, a nešlo tedy s nimi sjednat pracovní poměr.

27. Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že neprovedení důkazů bylo správními orgány řádně odůvodněno. Pokud jde o potenciální malé odvody z výkonu práce svědků K. a Ž., zdůraznila, že správní orgány musí konat z moci úřední, nemohou zohledňovat, zda by se měly odvádět malé či velké odvody z pracovního poměru, či zda zaměstnanci chtějí ochranu zákoníku práce, či nikoliv. Konstatovala, že vztah nadřízenosti a podřízenosti má jak objektivní, tak subjektivní stránku, přičemž v projednávané věci byl prvek podřízenosti svědků K. i Ž. splněn. Poznamenala, že se správní orgány vypořádaly i s námitkami žalobkyně ohledně nenaplnění pojmu závislá činnost, přičemž zdůraznily, že žalobkyní uváděná judikatura na projednávanou věc bez dalšího nedopadá. Současně správní orgány odkázaly pro daný případ na přílehavější judikaturu. Navrhla proto zamítnutí žaloby.
28. Soud při jednání k návrhu žalobkyně podle § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neprovedl pro nadbytečnost dokazování potvrzením Státního úřadu inspekce práce o přijetí podnětu paní K. ze dne 9. 10. 2018, č. j. 6939/1.71/18, e-mailem Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký kraj ze dne 10. 10. 2018, podnětem paní K. ke kontrole sepsaným před Oblastním inspektorátem práce pro Ústecký kraj dne 17. 10. 2018, protokolem z veřejného zasedání Krajského soudu v Ústí nad Labem o odvolání ze dne 14. 10. 2019, sp. zn. 4 To 331/2019, rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 10. 2019, sp. zn. 4 To 331/2019, výpisy z účtu dopravce M. K. č. ú. X za roky 2017 a 2018, výpisy z účtu dopravce D. S. č. ú. X za období 01/2017 až 01/2018, rozhodnutím Finančního úřadu pro hlavní město Prahu o posečkáni úhrady daně ze dne 5. 2. 2015, potvrzením Úřadu práce v Litoměřicích ze dne 14. 3. 2011, diplomem za 1. místo v soutěži Cena Ústeckého kraje za společenskou odpovědnost za rok 2016, oceněním TOP Odpovědná malá firma 2018, diplomem za 1. Místo v soutěži Firma roku 2016 Ústeckého kraje, certifikátem finalisty krajského kola Firma roku 2016, oceněním Města Litoměřice Srdcař Litoměřice za nezištnou podporu spoluobčanům za rok 2018, uznáním odpovědnému dárci Komunitní nadace Euroregionu Labe, certifikátem finalisty krajského kola Firma roku 2012, čestným uznáním za účast v soutěži Cena Ústeckého kraje za společenskou odpovědnost v kategorii Podnik do 250 zaměstnanců za rok 2015, oceněním ČRDM Přístav za významnou podporu sdružení dětí a mládeže, osvědčením Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR za 2. místo v programu Podnikáme odpovědně v kategorii malý a střední podnik rok 2015, osvědčením o udělení titulu Odpovědná firma roku 2016 Ústeckého kraje, diplomem za 1. místo v soutěži Firma roku 2013 Ústeckého kraje a čestným prohlášením Renaty Mejtové, personální asistentky, neboť tyto listiny jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Vychází-li totiž soud ve správním soudnictví z údajů a listin obsažených ve správním spisu, nejedná se o dokazování ve smyslu nadepsaného ustanovení s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 68/2011-75). Vyplývá to Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ze samotné podstaty řízení ve správním soudnictví, které je přezkumným řízením řízení správního, přičemž správní spis je obrazem a výsledkem správního řízení, dokládající skutkový stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2019, č. j. 3 Afs 194/2017-25).

Posouzení věci soudem

29. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
30. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
31. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. V souvislosti s namítanou nepřezkoumatelností soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, však zároveň nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě, jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil. Těmto požadavkům žalovaný v projednávané věci dostal, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jak o nich uvažil a proč neakceptoval jednotlivé odvolací námitky. Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
32. K námitce nesrozumitelnosti úvahy oblastního inspektorátu na str. 74 prvostupňového rozhodnutí, že svědkyně K. mohla subjektivně vnímat podání trestního oznámení ze strany žalobkyně jako mstu za jednostranné ukončení vzájemné spolupráce, soud konstatuje, že oblastní inspektorát na str. 74 prvostupňového rozhodnutí uvedl následující: „*Ostatně stejně tak, jako zmocněnec obviněného subjektivně vnímá takový hypotetický podnět ke kontrole jakožto ‚mstu‘ paní K. obviněnému za postup v jejím trestním stíhání, mohla by rovněž paní K. subjektivně vnímat podání trestního oznámení ze strany obviněného jako ‚mstu‘ za jednostranné ukončení vzájemné spolupráce ze strany obviněného. Pro nynější přestupkové řízení však není podstatné, kdo se komu čím za co mstí, nýbrž podstatné je především to, že tvrzení paní K. jsou* Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

podporována dalšími důkazy a že jmenovaná je na věci nezúčastněná. “Soud považuje uvedenou pasáž odůvodnění rozhodnutí oblastního inspektorátu za srozumitelnou. Podstatná je však pro soud skutečnost, že na citované části odůvodnění nestojí důvody rozhodnutí oblastního inspektorátu ani žalovaného. Předmětná citovaná pasáž prvostupňového rozhodnutí, která řeší jednu dílčí námitku žalobkyně, by tak navíc ani nemohla způsobit nesrozumitelnost rozhodnutí oblastního inspektorátu o rozsahu 85 stran ani napadeného rozhodnutí.

33. Dále soud podotýká, že žalovaný stejně jako oblastní inspektorát dospěl k závěru, že svědkyně K. vykonávala pro žalobkyni závislou práci, která byla pouze formálně vykonávána na základě smlouvy uzavřené mezi žalobkyní a panem K. Zároveň žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůraznil, že se u činnosti, kterou vykonávala svědkyně K., tj. dispečerky dopravy, s ohledem na konkrétní okolnosti posuzovaného případu nejednalo o činnost, která mohla být vykonávána formou outsourcingu. Soud dále poukazuje na třetí odstavec na str. 13 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný uvedl: *„Nadto paní K. v kontrolovaném období vůbec nebyla osobou samostatně výdělečně činnou, a to ani formálně, neboť smlouvu o poskytování přepravních služeb měl s obviněným uzavřenu její manžel pan K. a proto ani nemohla fungovat na bázi nezávislosti a smluvní rovnosti jako tomu je u podnikatelských subjektů.“* Z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, jak vyhodnotil argumentaci žalobkyně, že byla ve smluvním vztahu s dopravcem panem M. K., a nikoliv se svědkyní K., tj. tak že tento smluvní vztah zakrýval skutečnou existenci pracovního poměru svědkyně K. u žalobkyně.
34. Tvrzením žalobkyně, že s ohledem na situaci na trhu práce nebyla schopna předmětné činnosti zajistit prostřednictvím zaměstnanců, a proto bylo nezbytné tuto činnost zajistit dodavatelsky, se žalovaný výslovně zabýval na straně 13 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že v projednávaném případě nebyl žádný důvod, aby běžné činnosti související s dopravou vlastního zboží k zákazníkovi a s organizací správy, včetně řízení, žalobkyně nezabezpečila svými zaměstnanci, resp. neexistovala žádná zákonem validovaná možnost, aby tyto činnosti žalobkyně zabezpečila osobami v jiném než základním pracovněprávním vztahu, neboť u činností svědků Ž. a K., které byly bezprostředně provázány s činnostmi dalších zaměstnanců vykonávajících závislou práci ve stejné oblasti činnosti, přičemž tyto svědkové byly *de facto* začleněni do organizační struktury žalobkyně, byly naplněny všechny znaky závislé práce. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí vyhodnotil jako přezkoumatelné.
35. Pro vypořádání dalších žalobních námitek považuje soud za vhodné podotknout, že žalobkyně byla uznána vinnou ze spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, kterého se dopustila tím, že porušila povinnost vyplývající z § 3 zákoníku práce, když umožnila na svém pracovišti P. Ž. nejméně v období od 1. 1. 2017 do 30. 9. 2018 výkon práce organizace dopravy a správy a D. K. nejméně v období od 1. 1. 2017 do 20. 2. 2018 výkon práce dispečera dopravy, přičemž pracovní činnost dotčených osob vykazovala znaky závislé práce dle § 2 odst. 1 zákoníku práce a tyto osoby vykonávaly tuto závislou práci pro žalobkyni mimo pracovněprávní vztah, čímž umožnila výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti.
36. Podle § 2 odst. 1 zákoníku práce platí, že závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.
37. Podle § 3 zákoníku práce platí, že závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pracovněprávními vztahy jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

38. Podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti platí, že právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se přestupku dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2.
39. Podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti platí, že pro účely tohoto zákona se rozumí nelegální práci závislá práce vykonávaná fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah.
40. Cílem právní úpravy tzv. nelegální práce podle § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti, jíž je *„závislá práce vykonávaná fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah“*, bylo *„omezit praktiky, kdy fyzické osoby vykonávají práci pro jinou fyzickou nebo právnickou osobu mimo pracovněprávní vztah, tzn. zabránit obcházení zákona formou výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo na základě občanskoprávních smluv“* (viz důvodová zpráva k novele zákona, provedené zákonem č. 367/2011 Sb.). Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve své judikatuře, pokud by se smluvní strany snažily zastrčit existenci pracovněprávního vztahu uzavřením občanskoprávní nebo obchodněprávní smlouvy, je namístě posuzovat jejich soukromoprávní vztah podle jeho pravé povahy. Při posuzování, zda dochází v konkrétním případě k výkonu závislé práce, nemůže být rozhodujícím, na jakém formálním základě pracovník svou činnost provádí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 101/2013-28, nebo ze dne 13. 10. 2015, č. j. 2 Ads 151/2015-27).
41. Dle rozhodnutí správních orgánů měla žalobkyně umožnit výkon závislé práce dotčených osob mimo základní pracovněprávní vztah, tedy mělo dojít k zastření výkonu závislé práce jinou smlouvou (tzv. Švarcsystém). Svědek Ž. měl vykonávat závislou práci jako osoba samostatně výdělečně činná a svědkyně K. jako spolupracující osoba manžela na základě smlouvy o poskytování přepravních služeb uzavřené mezi panem K. a žalobkyní. Nutno zdůraznit, že podstatné je, zda byly materiálně naplněny znaky závislé práce, a nikoliv formální právní fasáda, pod kterou je předmětný vztah prezentován navenek (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 9. 2016, č. j. 36 Ad 39/2014-73, publ. pod č. 3553/2017 Sb. NSS).
42. Jelikož se řada žalobních námitek vztahuje k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, je pro posuzovanou věc stěžejní vymezit znaky závislé práce a posoudit, zda byl skutkový stav zjištěn bez důvodných pochybností v potřebném rozsahu právě s ohledem na naplnění znaků závislé práce.
43. V § 2 odst. 1 zákoníku práce jsou vymezeny čtyři kumulativní znaky závislé práce, jedná se o práci, která je vykonávána (1) ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, (2) jménem zaměstnavatele, (3) podle pokynů zaměstnavatele a (4) osobně zaměstnancem. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil pátý kumulativní znak závislé práce a tím je (5) soustavnost vykonávané práce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, publ. pod č. 3027/2014 Sb. NSS).
44. Ke znaku nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance je třeba poukázat na závěry Nejvyššího správního soudu, které učinil v rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, v odst. 25 a 29: *„Vztah podřízenosti zaměstnance vůči zaměstnavateli představuje nutně subjektivní kategorii. Rozhodující je tedy zejména to, zda zaměstnanec sám vnímá své postavení jako podřízené a to je důvodem, proč respektuje pokyny zaměstnavatele. Pokud má ovšem správní orgán naplnění tohoto subjektivního znaku objektivně prokázat, musí zkoumat, zda je dána osobní závislost zaměstnance na zaměstnavateli a zejména co je její příčinou. A zde začíná být zřejmé, že i když poskytování odměny zaměstnanci není vymezeno v zákoně jako znak Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.*

závislé práce, neznamená to, že by zcela ztratilo smysl tuto otázku v rámci postihování nelegální práce zkoumat. Neboť právě pobírání odměny představuje typickou skutečnost, která závislé postavení zaměstnance na zaměstnavateli věrohodně prokazuje. Podmínkou samozřejmě je, aby odměna tvořila (ne nutně jediný, ale ekonomicky významný) zdroj zaměstnancových příjmů – poskytnutí drobné protihodnoty např. v podobě daru je běžným zvykem i v případě jednorázové mezilidské výpomoci.“ a „Nejvyšší správní soud uzavírá, že společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce vymezených (nově) v § 2 odst. 1 zákoníku práce, je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce v řízení obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu. Odměna tedy sice přísně vzato nepředstavuje samostatný definiční znak závislé práce (jde o povinnost, která zaměstnavateli na základě výkonu práce vzniká), avšak pokud jedna osoba poskytne nebo přislíbí druhé za její činnost odměnu, jde o významnou skutečnost pro posouzení, zda mezi nimi existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti vyplývající z hospodářské závislosti zaměstnance na zaměstnavateli.“

45. K osobě svědkyně K., která vnímala své postavení vůči žalobkyni jako podřízené, je možno ve vztahu k naplnění jednotlivých definičních znaků závislé práce konstatovat, že ta byla žalobkyní za vykonanou práci dispečerky dopravy, kterou vykonávala formálně na základě smlouvy o přepravě uzavřené mezi žalobkyní a jejím manželem, pravidelně měsíčně odměňována (v částce více jak 40 000 Kč) na základě faktur vystavených jejím manželem bezhotovostními platbami na bankovní účet jejího manžela, přičemž pan K. v této souvislosti vystupoval toliko jako pouhý zprostředkovatel pro vyplacení odměny za vykonanou práci. Tyto skutečnosti plynou jak z jednotlivých vystavených faktur na pana K. za období od ledna 2017 do února 2018, tak z výpovědi svědků K. či Ž. i vyjádření jednatele žalobkyně.
46. Pokud žalobkyně poukazovala na to, že svědkyně K. měla v kontrolovaném období rovněž pravidelný měsíční příjem od dopravce Skývy, je třeba zdůraznit, že právní kvalifikaci určitého vztahu jako závislé práce nijak nebrání, pokud pracující fyzická osoba pobírá v rozhodném období příjem rovněž od další osoby. Ostatně i zaměstnanec může mít více pracovních poměrů u více zaměstnavatelů, a tedy i např. dva pravidelné příjmy od dvou zaměstnavatelů. Lze konstatovat, že poskytovaná odměna za práci nemusí být pro posouzení závislé práce nutně jediným příjmem, nýbrž musí být ekonomicky významným zdrojem pracovníkových příjmů (srov. odst. 25 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35). Jestliže pak svědkyně K. u žalobkyně dosahovala pravidelně měsíčního příjmu převyšujícího částku 40 000 Kč, lze uzavřít, že se pro ni jednalo o ekonomicky významný příjem, který navíc převyšoval žalobkyní zmiňovaný příjem této svědkyně od pana S. (cca 32 000 Kč měsíčně). Nicméně ani skutečnost, že svědkyně K. mohla mít pravidelný příjem také od pana S., nebrání vyhodnocení pracovní činnosti svědkyně K. pro žalobkyni jako závislé práce.
47. Z provedeného dokazování ve správním řízení rovněž plyne, že svědkyně K. vykonávala pracovní činnost v podstatné míře v prostorách žalobkyně. Tyto okolnosti jsou zřejmé jak z výpovědi samotné svědkyně K., která ve výpovědi ze dne 9. 10. 2019 uvedla, že měla pracovní dobu v rozsahu 8 až 8,5 hodiny denně, přičemž 95 % její činnosti vykonávala na pracovišti, tak např. rovněž z výpovědi svědkyně S., která při výsledku dne 18. 11. 2019 vypověděla, že „obvykle to bylo tak, že když já jsem dorazila na pracoviště, tak paní K. už tam

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

byla a z práce většinou odcházela docela brzo, tedy dříve než já ... Pokud nebyla přítomna v kanceláři, tak pracovala z domova. Myslím si ale, že jí čas příchodu na pracoviště a odchodu z pracoviště nikdo neurčoval a že si je mohla stanovit sama.“ I svědkyně B. odhadla poměr, kdy svědkyně K. vykonávala pracovní činnost v sídle žalobkyně a kdy mimo něj, tak půl na půl.

48. Z výpovědí svědkyň K. i S. i vyjádření jednatele žalobkyně plyne, že svědkyně měla u žalobkyně k dispozici kancelář s běžným vybavením (PC, stolní telefon, SIM kartu), které pro výkon práce dispečerky dopravy potřebovala.
49. Dále je zřejmé, že svědkyně K. vykonávala pracovní činnost dispečerky dopravy na základě požadavků na zajištění dopravy vzešlých od jiných oddělení žalobkyně, které přijímala zpravidla prostřednictvím elektronické pošty, což plyne jak z výpovědí svědkyň K., S., B., tak i vyjádření jednatele žalobkyně. Soud souhlasí se správnými orgány v tom, že právě tyto e-mailové požadavky na zajištění přepravy lze v tomto konkrétním případě považovat za pokyny k výkonu práce, neboť i po ukončení pracovní činnosti dispečerky dopravy svědkyně K. dopravu na základě e-mailových požadavků zajišťuje svědkyně S., která je v pracovním poměru k žalobkyni a která při výpovědi dne 18. 11. 2018 potvrdila, že dispečer dopravy takto fungoval „v minulosti i v současné době“. Tato skutečnost též plně dokládá začlenění svědkyně K. do organizační struktury žalobkyně. O začlenění do organizační struktury žalobkyně v kontrolovaném období svědčí i vizitka, na které je uveden název žalobkyně, jméno a příjmení svědkyně K., e-mailová adresa X, jakož i pracovní zařazení svědkyně K. u žalobkyně v oddělení dopravy.
50. Jde-li o osobní výkon práce dispečerky dopravy svědkyně K. pro žalobkyni v období od 1. 1. 2017 do 20. 2. 2018, je z provedeného dokazování ve správním řízení zřejmé, že uvedenou práci reálně vykonávala jen a pouze svědkyně K., neboť její manžel se na předmětné pracovní činnosti nijak nepodílel. To, že se pan K. na výkonu práce dispečera dopravy nijak nepodílel, ostatně ani žalobkyně nerozporuje. V této souvislosti soud nemůže pominout ani fakt, že v době dlouhodobější nepřítomnosti svědkyně K. na pracovišti, jak uvedla ve výpovědi svědkyně S., ji zastupovala právě svědkyně S. Zástup při dlouhodobější nepřítomnosti svědkyně K. tedy zajišťovala žalobkyně vlastním zaměstnancem. I tato skutečnost potvrzuje osobní výkon práce svědkyní K. pro žalobkyni, neboť pokud by svědkyně K. v případě její vlastní dlouhodobější nepřítomnosti (např. nemoc či dovolená) používala k plnění úkolů další osoby, které by za tuto činnost odměňovala, vytratil by se prvek osobní závislosti na zaměstnavateli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35). K soustavnosti coby pátému definičnímu znaku závislé práce soud poukazuje na to, že z výpovědi svědkyně K. i vyjádření jednatele žalobkyně je zřejmé, že svědkyně K. činnost dispečera dopravy pro žalobkyni vykonávala od roku 2011 do 20. 2. 2018, kdy byla její spolupráce se žalobkyní ukončena.
51. O charakteru výkonu činnosti svědkyně K. pro žalobkyni jako závislé práce dle soudu vypovídá též skutečnost, že po ní činnost dispečerky dopravy převzala svědkyně S., která je v řádném pracovněprávním vztahu se žalobkyní. Na tom nic nemění skutečnost, že dle výpovědi svědkyně Skalické jí práce dispečerky dopravy zabere zhruba polovinu pracovní doby, neboť i tak vykonává tuto činnost jako závislou práci dle pokynů zaměstnavatele. Je totiž nerozhodné, zda je svědkyně Skalická v pozici dispečerky dopravy výkonnější, než byla na stejné pozici svědkyně Kozlíková, nebo zda je v tomto ohledu po odchodu svědkyně K. u žalobkyně méně práce (tedy méně požadavků na zajištění dopravy). Podstatné je, že fakticky se pracovní činnosti v rámci zajištění dopravy svědkyň S. a K. nelišily.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

52. Rovněž lze poukázat na výpověď jednatele žalobkyně a výpověď svědka Ž., kteří potvrdili, že svědkyni K. bylo opakovaně nabídnuto, aby pracovní činnost pro žalobkyni vykonávala v zaměstnaneckém poměru, což ona odmítla. Toto vyjádření jednatele žalobkyně ze dne 16. 11. 2018 i výpověď svědka Ž. tak jednoznačně vypovídá o tom, že si žalobkyně byla vědoma toho, že svědkyně K. pro žalobkyni vykonává závislou práci a z důvodu neochoty svědkyně K. uzavřít pracovní smlouvu byl žalobkyní tolerován výkon závislé práce touto svědkyní formálně zastřené jako přepravní služby ze strany pana K.
53. Soud proto shrnuje, že ze všech výše uvedených skutečností je zřejmé, že v případě svědkyně K. její pracovní činnost v období od 1. 1. 2017 do 20. 2. 2018 vykazovala znaky závislé práce a že její postavení vůči žalobkyni nebylo rovnocenné. Jak vyplývá z výpovědi svědka Ž. i vyjádření jednatele žalobkyně, jediným důvodem, proč pracovní pozici dispečerky dopravy svědkyně K. nevykonávala v pracovním poměru, byla neochota této svědkyně být zaměstnancem, neboť jí výkon této pracovní pozice mimo pracovněprávní vztah vyhovoval. Při posouzení toho, zda došlo k naplnění § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti, není – a z povahy věci ani nemůže být – rozhodující, jak se vztah formálně jeví a jak byl případně mezi jeho stranami formálně upraven, ale podstatné je faktické naplnění podmínek výkonu závislé práce, jak jsou vymezeny v § 2 zákoníku práce. To z důvodu, že podstatou takového obcházení zákona je zastřené právní jednání, které se formálně jeví jako vztah mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, avšak fakticky naplňuje veškeré znaky pracovněprávního vztahu. Při posuzování této fakticity pak nemůže být rozhodující ani to, že vůlí obou stran takového vztahu bylo založit obchodněprávní vztah, jak v tomto případě opakovaně namítala žalobkyně, neboť i tento projev vůle může zastírat skutečný účel vztahu, jímž je výkon závislé práce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Ads 225/2018-29).
54. K naplnění jednotlivých znaků závislé práce u svědka Ž. soud uvádí, že vztah nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance byl v jeho případě vyjádřen hospodářskou závislostí na žalobkyni. Z knihy vystavených faktur ze dne 18. 11. 2018, kterou oblastnímu inspektorátu předložil sám svědek Ž., je zřejmé, že tento svědek v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 a od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 vystavoval faktury, které nebyly podloženy žádnými dokumenty o vykonané činnosti, pouze a jen žalobkyni, přičemž v zápise o převzetí dokumentů ze dne 23. 11. 2018 uvedl, že v tomto období neměl jiné fakturace. Provedeným dokazováním tak bylo prokázáno, že svědek Ž. vystavoval žalobkyni v kontrolovaném období formálně jako osoba samostatně výdělečně činná dlouhodobě a opakovaně faktury, které mu byly žalobkyní propláceny. Soud tak uzavírá, že svědek Ž. byl ekonomicky závislý výlučně na příjmech od žalobkyně, což věrohodně prokazuje jeho závislé postavení na žalobkyni jako jeho zaměstnavateli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35).
55. Soud dále uvádí, že svědek Ž. byl začleněný do organizační struktury žalobkyně, neboť pro ni po celé kontrolované období vykonával práci zaměstnance na úseku dopravy. Pokud jde o osobní výkon práce, není mezi účastníky sporu, že by svědek Ž. kdokoli při jeho pracovní činnosti zastupoval. Sám svědek Ž. v záznamu o poskytnutí informací konstatoval, že pracuje samostatně, žádné zaměstnance neměl a v případě nepřítomnosti jej zastupují vedoucí „minitýmů“ (kuchyně, údržby, ...). Zástup při dlouhodobější nepřítomnosti tohoto svědka tak žalobkyně zajišťovala vlastními zaměstnanci. I tato skutečnost potvrzuje osobní výkon práce uvedeného svědka pro žalobkyni, neboť pokud by svědek Ž. v případě jeho vlastní nepřítomnosti (např. nemoc či dovolená) používal k plnění úkolů další osoby, které by za tuto činnost odměňoval, vytratil by se prvek osobní závislosti na zaměstnavateli (srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35). Lze poukázat též na to, že svědek Ž. schvaloval faktury vystavované panem K. za činnost jeho manželky, o čemž svědčí jeho podpis na fakturách v kolonce „Věcná a početní správnost“ (např. faktury ze dne 31. 1. 2017 a 28. 2. 2017). Soud poukazuje též na dohodu uzavřenou mezi žalobkyní, kterou zastupoval svědek Ž., a dopravcem s M. K. ze dne 1. 8. 2007, kterou žalobkyně objednala přepravní služby. Z této dohody je zřejmé, že svědek Ž. již v této době vystupoval jménem žalobkyně. Pokud jde o výkon práce svědka Ž., lze vyjít nejen z výpovědi svědkyně K. o tom, že tento svědek vykonával pracovní pozici nadřízeného na úseku dopravy žalobkyně, ale též z výpovědi svědkyně B., která ve výpovědi ze dne 18. 11. 2019 uvedla, že svědka Ž. „*intuitivně brala jako svého nadřízeného, ale jestli to tak bylo oficiálně stanoveno či nikoliv, nevěděla*“. Soud dále poukazuje na výpověď svědkyně S., která svědka Ž. brala „*tak, jako že ‚byl nade mnou‘, respektive že byl ‚ten vyšší‘, ale to se týkalo spíše dřívějšího období před změnou pracovního poměru*“. Rovněž jednatel žalobkyně uvedl, že v „*rámci dopravy dával pokyny pan Ž.*“. Z uvedeného je tedy dle soudu zjevné nejen to, že byl svědek Ž. začleněn do organizační struktury žalobkyně, nýbrž i to, že pro žalobkyni pracoval spolu s ostatními zaměstnanci žalobkyně. Stejně tak lze opětovně poukázat na vyjádření jednatele žalobkyně, který vypověděl, že práce svědka Ž. se před a po nástupu do pracovního poměru změnila pouze v tom, že činnosti, které vykonával a předával na základě jednotlivých požadavků, byly nyní definovány do uceleného balíku činností a definována byla i zodpovědnost za určité úseky fungování společnosti. Dále jednatel žalobkyně konstatoval, že svědek Ž. přes D Help dostal požadavek, na jehož základě reagoval. Rovněž svědek Ž. v záznamu o poskytnutí informací potvrdil, že „*pokud někde něco nefungovalo, dostal impuls z informačního systému D HELP. Pokyny přicházely i od vedení, jeho pracovní činnost byla prováděna s činností zaměstnanců spol. HENNLICH s.r.o.*“. Ze všech těchto skutečností tedy plyne, že svědek Ž. nebyl rovnocenným partnerem žalobkyně, která je obchodní korporací, a že i v případě tohoto svědka existoval vztah nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance.

56. Ke znaku soustavnosti vykonávané práce pro žalobkyni svědkem Ž. soud konstatuje, že svědek Ž. při kontrole na místě uvedl, že činnost vykonává pro žalobkyni již 26 let. O výkonu práce svědka Ž. pro žalobkyni za období od 1. 1. 2017 do 30. 9. 2018 svědčí rovněž doložená kniha faktur a vystavené faktury za dané období, či již nadepsaná výpověď svědkyň S., B. a K.
57. Soud ke svědkovi Ž. dále uvádí, že ten při výpovědi dne 9. 10. 2019 uvedl, že „*spíše činnosti související s dopravou organizoval a řádl*“ (zřejmě mělo být správně uvedeno „*řídil*“ – pozn. soudu). Dále vypověděl, že žalobkyně „*potřebovala manažera, aby někdo lidem na úseku správy a údržby dělal vedoucího, a proto se mnou byla uzavřena manažerská smlouva, abych počínaje měsícem říjen 2018 mohl tuto činnost nadále vykonávat*“ a že od „*října 2018 vykonávám funkci manažera pro správu a objektu a majetku, zatímco předtím jsem se více zaměřoval na tu dopravu a logistiku*“.
58. Z výpovědi svědka Ž. je zřejmé, že jediným důvodem, proč svou činnost pro žalobkyni nevykonával v pracovním poměru, byla neochota tohoto svědka být zaměstnancem, neboť mu výkon této pracovní pozice mimo pracovněprávní vztah vyhovoval. To je však z hlediska odpovědnosti žalobkyně za přestupek umožnění výkonu nelegální práce nepodstatné, neboť odpovědnost za tento přestupek je objektivní, tedy bez ohledu na zavinění žalobkyně či důvody, které žalobkyni k přestupkovému jednání vedly (zde neochota svědka Ž. vstoupit do pracovněprávního vztahu).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

59. Soud tedy shrnuje, že přímé i nepřímé důkazy obsažené ve správním spisu tvoří logický, ničím nenarušený a ucelený soubor vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících důkazů, které spolehlivě a jednoznačně prokazují skutečnost, že jak v případě svědkyně K., tak svědka Ž. byly naplněny všechny znaky závislé práce a že se dopustila přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.
60. Pokud jde o poukaz žalobkyně na to, že byla zkrácena na právu na ochranu majetku dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na právu podnikat dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, soud odkazuje například i na žalovaným citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2018, č. j. 9 Ads 357/2017-42, který v odstavci 28 až 30 uvedl, že *„pokud jsou splněny zákonné znaky závislé práce, smluvní strany nemají možnost volby (nemohou realizovat svoji smluvní volnost) a naopak musejí respektovat zákonný příkaz, aby tato práce byla vykonávána v základním pracovněprávním vztahu. To vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2016, I. ÚS 190/15, který říká, že ustanovení zákoníku práce, která definují závislou práci, jsou relativně (jednostranně) kogentní. Vymezují právní vztahy, které se řídí zákoníkem práce vždy, ale nebrání ani tomu, aby si v jiných případech strany režim zákoníku práce zvolily. Argumentace krajského soudu smluvní svobodou je zde lichá: účelem právní úpravy § 2 a § 3 zákoníku práce je právě jisté nezbytné omezení smluvní svobody ve prospěch zaměstnanců jako ‚slabší strany‘ a příkaz adresátům právní normy jednat (tj. kontrahovat) způsobem uvedeným v zákoně. Smluvní svoboda je tedy omezena co se týče smluvního typu (musí jít o základní pracovněprávní vztahy), není ovšem omezena ohledně obsahu smlouvy, jenž závisí na vůli stran (s výhradou kogentních ustanovení zákona). Výše uvedené odpovídá také judikatuře Ústavního soudu týkající se otázky smluvní volnosti v pracovněprávních vztazích. Například v nálezu ze dne 10. 8. 2017, I. ÚS 615/17, Ústavní soud konstatoval, že [p]racovněprávní vztahy jsou coby vztahy soukromoprávní povahy primárně založeny na respektování smluvní volnosti účastníků pracovněprávního vztahu (zaměstnanec-zaměstnavatel). Smluvní svoboda stran je však v pracovněprávních vztazích významně omezena, a to za účelem zajištění zvláštní zákonné ochrany zaměstnance. Jde o jeden ze základních účelů a cílů pracovního práva, který byl navíc později v zákoníku práce vyjádřen výslovně [§ 1a odst. 1 písm. a) zák. práce; srov. i nálezy sp. zn. Pl. ÚS 83/06 (citován výše), zejm. body 196 a 202].“*
61. Je pravdou, že čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Nicméně v odst. 2 tohoto článku Listina současně určuje, že zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Jak je již výše uvedeno, § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti sleduje onu fakticitu poměrů smluvních stran, v níž lze shledávat obcházení zákona o zaměstnanosti a dalších povinností plynoucích pro obě strany z pracovněprávních předpisů. Jinak řečeno, předmětná právní úprava se vztahuje na situace, kdy smluvní strany sice uzavřely formálně obchodněprávní či občanskoprávní vztah a jejich skutečná a oboustranně shodná vůle i sledovala založení takového vztahu, pokud se však fakticky chovají tak, jako by se jednalo o vztah pracovněprávní. Tato konstrukce zákona podle soudu obстоjí i z hlediska čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (tj. „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“); to již jen z formálního důvodu, že zákon ukládá povinnost vykonávat činnosti, které naplňují znaky závislé práce, pouze v pracovněprávních vztazích (viz § 3 zákoníku práce), přičemž tento požadavek má i své materiální východisko, neboť je jím sledován veřejný zájem na ochraně pracovního trhu a ostatně i ochrana jedné ze stran takového vztahu, tj. fyzické osoby vykonávající takovou činnost. Ústavní právo podnikat vymezené v čl. 26 Listiny základních práv a svobod je omezeno právě při uzavírání smluvních vztahů při výkonu závislé práce, kdy si strany tohoto vztahu nemohou vybrat, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zda závislá práce bude vykonávána v pracovním poměru nebo v rámci podnikatelské činnosti. Zákoník práce totiž stanoví, že pokud strana vykonává závislou práci, ta musí být vykonávána v základním pracovněprávním vztahu. Soud tak shrnuje, že žalobkyni rozhodnutími správních orgánů nebylo zakázáno podnikat, nýbrž byla sankciována za to, že pracovní činnost svědků K. a Ž. vykazovala znaky závislé práce ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce a tyto osoby vykonávaly tuto závislou práci pro žalobkyni mimo pracovněprávní vztah, čímž umožnila výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti.

62. Soud pak nesouhlasí se žalobkyní v tom, že by skutkový stav zjištěný správními orgány nebyl dostatečný pro závěr o tom, že žalobkyně umožnila výkon nelegální práce. Ba naopak je soud toho názoru, že z výpovědí svědků K., Ž., B. a S., jakož i z dalších listin opatřených v průběhu kontroly a správního řízení (kniha faktur svědka Ž. za období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2018, faktury vystavované svědkem Ž., faktury vystavované panem K.), byly zcela dostačující pro závěr správních orgánů, že činnosti vykonávané svědkem Ž. a svědkyní K. vykazovaly znaky závislé práce, jak soud ostatně už v předcházejících částech rozsudku podrobně popsál. Námitku o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu proto soud neshledal důvodnou.
63. Dále žalobkyně namítala, že byla v průběhu správního řízení opakovaně krácena v právu vyjadřovat se k důkazům, navrhopvat vlastní důkazy a klást otázky svědkům, neboť jí nebyly před oblastním inspektorátem umožněny dotazy na svědkyni K. a ani nebyly provedeny důkazy, které k otázce její věrohodnosti navrhovala, přičemž výpověď svědkyně K. obsahovala rozpory. K této námitce soud sděluje, že ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně byla řádně vyrozuměna o provádění dokazování mimo ústní jednání výpověďmi svědků Ž. a K. dne 9. 10. 2019, přičemž při tomto dokazování mimo ústní jednání byla přítomna substituční zástupkyně žalobkyně advokátka Mgr. Pavlína Vodseďálková, jež kladla oběma svědkům dotazy. Pokud jde o otázky směřující na svědkyni K., které se týkaly dluhů, které měla se svým manželem, a jejich leasingu, který žalobkyně převzala, a skutečnosti, proč paní K. podala podnět k inspekci práce až poté, co proti ní byla vznesena obžaloba, tak ty oblastním inspektorátem nebyly připuštěny, neboť se dle oblastního inspektorátu nikterak nevztahovaly k předmětu řízení, kterým bylo objasnění toho, zda žalobkyně umožnila výkon nelegální práce, a to bez ohledu na to, jaká byla motivace svědkyně K. k podání podnětu, který dal popud k zahájení předmětného řízení či jaké byly majetkové poměry této svědkyně. Soud souhlasí se správními orgány v tom, že se výše uvedené dotazy nevztahovaly k předmětu řízení, kterým bylo prokázání naplnění znaků závislé práce svědků K. a Ž. Pokud oblastní inspektorát výše uvedené dotazy nepřipustil, neshledává v tom soud vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů. Skutečnosti spočívající v tom, jaké dluhy a z jakých důvodů měla svědkyně K. (a její manžel) a motivace svědkyně k podání podnětu, totiž nejsou rozhodné pro posouzení toho, zda uvedená svědkyně vykonávala závislou práci mimo pracovněprávní vztah.
64. Soud dále doplňuje, že k provedeným důkazům se žalobkyně písemně vyjádřila v podání ze dne 24. 10. 2019, přičemž navrhla jako důkaz ke znevěrohodnění výpovědi paní K. protokol o veřejném zasedání ze dne 14. 10. 2019. Následně byla žalobkyně vyrozuměna o provádění důkazů mimo ústní jednání dne 18. 11. 2019, při kterém byly provedeny výpovědi svědkyň S. a B. opět za účasti substituční zástupkyně žalobkyně Mgr. Vodseďálkové, která jim kladla otázky (všechny byly připuštěny). Poté bylo dne 9. 12. 2019 zástupkyni žalobkyně doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, přičemž zmocněnkyně žalobkyně oblastnímu inspektorátu doručila písemné

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vyjádření k podkladům rozhodnutí a návrh na provedení důkazů ze dne 27. 12. 2019. Nato vydal oblastní inspektorát rozhodnutí, v němž se obšírně zaobíral žalobkyní tvrzenými skutečnostmi a důkazními návrhy, ke kterým se vyjádřil na stranách 70 až 82. Soud tedy s ohledem na výše uvedenou rekapitulaci neshledal důvodné námitky, že se žalobkyně nemohla vyjadřovat k důkazům, navrhopvat důkazy nebo klást otázky svědkům.

65. Lze souhlasit se žalobkyní v tom, že motivace k podání podnětu svědkyně K. mohla být vedena touhou po odplatě za její trestní stíhání zapříčiněné žalobkyní. Pro posouzení věci však není podstatné, kdo a s jakou motivací podal podnět ke kontrole žalobkyně na nelegální zaměstnávání. Pro závěr, zda se žalobkyně dopustila přestupku umožnění nelegální práce, je rozhodující naplnění skutkové podstaty daného přestupku. Jak již bylo v dřívější části rozsudku opakovaně zdůrazněno, objektivní odpovědnost žalobkyně za přestupek nebyla postavena výhradně na výpovědi svědkyně K., ale i na dalších důkazech, jak je výše popsáno. Soud zdůrazňuje, že správní orgány odůvodnily, proč navrhované důkazy k prokázání nevěrohodnosti svědkyně K. neprovedly (srov. stranu 70 rozhodnutí oblastního inspektorátu a strany 9 a 10 napadeného rozhodnutí). Svou úvahu ohledně podnětu podaného svědkyní K. žalovaný založil na tom, že kontrola výkonu nelegální práce probíhá z moci úřední, přičemž právní předpisy počítají s tím, že kontroly často probíhají na základě podnětu, z něhož správní orgán může získat informace, které nejsou veřejné a které mohou odůvodňovat zahájení řízení. Žalovaný dodal, že orgány inspekce práce mají povinnost mlčenlivosti o informacích, které se dozví v souvislosti s řízením, včetně výslovné ochrany totožnosti podatele podnětů. Zdůraznil, že vždy až následně při kontrole může, ale nemusí na základě dalšího postupu orgánů inspekce práce dojít ke zjištění spočívajícím v porušení právních předpisů a dále v přestupkovém řízení, pokud bude zahájeno, objektivním dokazováním prokázat, zda to, co se případně v podnětu uvedlo, mělo reálný základ, či nikoliv. Žalovaný též konstatoval, že výpověď svědkyně K. nelze diskvalifikovat a zpochybňovat věrohodnost celé její výpovědi pouze z důvodu její trestněprávní odpovědnosti a pravomocnému odsouzení za trestný čin. S těmito názory žalovaného soud souhlasí. Soud tak i s ohledem na to, že správní orgány v projednávané věci nevycházely jen z výpovědi svědkyně K., ale i z jiných důkazů, na nichž jsou založena skutková zjištění ve věci, neshledal, že by neprovedení důkazů vztahujících se k otázce (ne)důvěryhodnosti výpovědi svědkyně K. mohlo být vadou, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
66. Žalovaný též poznamenal, že rozpory ve výpovědi svědkyně K. byly méně významné, což se týkalo žalobkyní zmiňované evidence předložené svědkyní K. nebo její výpovědi o odměňování, neboť podstatné z vytykaného jednání je to, že měsíční odměnu za vykonanou práci svědkyně pobírala, a nikoliv jakým způsobem byla určena její výše, zda na hodinové či paušální bázi. Žalovaný nepovažoval za podstatné ani to, zda svědkyně K. o uzavření pracovního poměru chtěla jednat, nebo ne, jelikož rozhodné bylo to, že k uzavření pracovního poměru nedošlo. Soud v tomto směru se žalovaným souhlasí, neboť výše popsané rozpory ve výpovědi svědkyně K. neznamenaly, že by její výpověď byla jako celek nevěrohodná.
67. Dále žalobkyně namítla, že jí bylo znemožněno prokázat, že hospodářská závislost svědkyně K. na žalobkyni neexistovala, neboť správní orgány odmítly provést navržené důkazy výpisy z účtů dopravce pana S. a pana K. a vyjádřením svědkyně K. z 8. 12. 2018 k otázce výše jejich ostatních příjmů. Tuto námitku neshledal soud důvodnou, neboť, jak bylo uvedeno výše, skutečnost, že svědkyně K. mohla mít pravidelný příjem od pana S., nebrání vyhodnocení pracovní činnosti svědkyně K. pro žalobkyni jako závislé práce. Právě s odkazem na tento

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

závěr oblastní inspekce na stranách 75 a 76 jeho rozhodnutí odůvodnil, proč výše specifikované důkazy navržené žalobkyní neprovedl. Ani v tomto ohledu nebyla žalobkyně krácena na svých procesních právech. Výše uvedenou námitku tak soud neshledal důvodnou.

68. Soud podotýká, že pro možnost zaměstnavatele využít k činnosti outsourcing by mělo jít o činnosti specializované, nemělo by se tak jednat o běžné úkoly vyplývající z předmětu podnikání zaměstnavatele. Soud poukazuje na to, že součástí předmětu podnikání žalobkyně je živnost „silniční motorová doprava – nákladní“, kterou žalobkyně vykonává, neboť z výpovědi jednatele žalobkyně i svědka Ž. plyne, že žalobkyně dopravu některého zboží zajišťovala vlastním nákladním vozidlem, jen pro specializovanou dopravu si objednávala jiné dopravce. Soud však považuje za podstatné, že u činností prováděných svědky K. a Ž. šlo o běžné činnosti v souvislosti se zajištěním veškeré dopravy zboží žalobkyně, jako je organizování dopravy uvnitř žalobkyně, dispečerská činnost v souvislosti s dopravou zboží, tedy řešení požadavků na dopravu i jinými dopravci. Činnosti svědků Ž. a K., které vykonávali pro žalobkyni, tudíž povahově nebyly způsobilé k tomu, aby byly předmětem outsourcingu. Dále soud zdůrazňuje, že správní orgány žalobkyni nijak neupíraly právo na to, aby některé specializované činnosti tzv. outsourcovala. Nicméně v případě činností vykonávaných v kontrolovaném období svědky K. a Ž. se nejednalo o outsourcing, ale o výkon závislé práce. Námitka žalobkyně, že jde o outsourcing, je proto nedůvodná. Pokud žalobkyně dále obecně srovnávala činnosti svědků K. a Ž. vykonávané pro žalobkyni s činností advokátů či daňových poradců, které svou povahou mohou být vykonávány výlučně jako nezávislá činnost, je její argumentace nepřipadná. Žalobkyně totiž při své argumentaci zjevně pomíjí pro věc rozhodné okolnosti, které činnosti svědků K. a Ž., jež zjevně vykazovaly znaky závislé práce, odlišují právě od výkonu advokátů a daňových poradců.
69. Soud dále uvádí, že je třeba odlišovat judikaturu, která se zabývá přímo přestupky spojenými s umožněním výkonu nelegální práce a vymezením znaků závislé práce, od daňové judikatury, která se zabývá závislou činností pro účely daně z příjmů. Jak soud již dříve zdůraznil, účelem přestupku umožnění výkonu nelegální práce je omezení praktik, kdy fyzické osoby vykonávají práci pro jinou fyzickou nebo právnickou osobu mimo pracovněprávní vztah, tzn. zabránit obcházení zákona formou výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo na základě občanskoprávních smluv. Judikatura Nejvyššího správního soudu aprobovala znaky závislé práce, jejichž naplnění musí správní orgán při postihování nelegální práce prokázat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35).
70. Naproti tomu závěry judikatury ohledně posuzování závislé činnosti (nejde tedy ani o shodný pojem jako závislá práce) pro účely daně z příjmů se vztahují ke stanovení veřejnoprávní daňové povinnosti, pro kterou není rozhodné, jaký smluvní typ, který je zdrojem příjmu, který má být podroben zdanění, účastníci mezi sebou uzavřou ve sféře pracovněprávní, obchodněprávní nebo občanskoprávní, tzn. ve sféře práva soukromého, ale to, jak je obsah takového úkonu definován, v daném případě pro účely zdanění, v právu veřejném. Zatímco předpisy soukromého práva umožňují subjektům zvolit si, jakým právním úkonem zamýšlený právní vztah založí, tj. zda uzavřou např. smlouvu o dílo, smlouvu o obstarání věci, smlouvu mandátní, smlouvu o pracovní činnosti, smlouvu o provedení práce apod., veřejnoprávní předpisy nedávají již subjektům volbu v tom, jakým způsobem příjem z uzavřeného právního vztahu mohou zdanit. Jestliže pak žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 2 Afs 265/2015-

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

114, který se týkal povahy činnosti operátorek účinkujících v erotických live video chatech, kromě výše uvedeného rozdílu v povaze tohoto rozsudku týkajícího se závislé činnosti podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nelze tyto jeho závěry přenášet na činnosti vykonávané svědky K. a Ž. pro žalobkyni. Tento rozsudek tak na projednávanou věc není přílehlavý.

71. Pokud jde o poukazy žalobkyně na další rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 2 Afs 62/2004-70, publ. pod č. 572/2005 Sb. NSS, a ze dne 8. 9. 2011, č. j. 1 Afs 53/2011-208, ani ty nejsou pro posuzovanou věc již z výše uvedených důvodů přílehlavé. Soud dále zdůrazňuje, že povaha pracovní činnosti svědků K. a Ž. naplňuje i znaky závislé činnosti popsané v těchto rozsudcích, které se zabývaly závislou činností dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Jak soud již dříve uvedl, svědci K. a Ž. pro žalobkyni vykonávali pro žalobkyni závislou práci, která byla dána povahou jimi vykonávané činnosti pro žalobkyni a mj. též tím, že pro žalobkyni činnost vykonávali dlouhodobě.
72. Závěry soudu nejsou v rozporu ani se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2023, č. j. 10 Ads 235/2021-31, ve kterém tento soud popisoval vztah pojmů závislá činnost a závislá práce, neboť i v tomto rozsudku je konstatováno, že při výkladu pojmu závislá práce je nutno vycházet z § 2 odst. 1 zákoníku práce a hodnotit naplnění jednotlivých definičních znaků závislé práce. Takto zdejší soud postupoval a dospěl k závěru, že svědci K. a Ž. pro žalobkyni vykonávali závislou práci. Soud dále upozorňuje na to, že závěry výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu byly založeny na úplně odlišném skutkovém podkladu, a sice že šlo o spolupráci tří fyzických osob, kteří jako „partáci“ v období ode dne 21. 8. 2017 do dne 9. 11. 2017 prováděli rekonstrukci a opravu fasády budovy. Je tak zjevné, že skutkový stav ve věci projednávané u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 Ads 235/2021 nelze srovnávat s nyní projednávanou věcí, neboť svědci K. a Ž. vykonávali práci pro žalobkyni, která je obchodní korporací, byli začleněni v její organizační struktuře, kdy spolupracovali s ostatními zaměstnanci žalobkyně, a nelze tak hovořit o tom, že by se v případě svědkyně K. či svědka Ž. u činností, které vykonávali pro žalobkyni, jednalo o spolupráci fyzických osob a že by svědkyně K. nebo svědek Ž. byli rovnocennými partnery žalobkyně.
73. K odkazu žalobkyně na nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. II. ÚS 69/03, soud poznamenává, že ani z něho nelze v projednávané věci vycházet, neboť závěr o výkonu závislé práce svědků Ž. a K. nebyl učiněn jenom na základě skutečností, že svoji činnost vykonávali v prostorách žalobkyně a s použitím jejích pracovních prostředků, ale na základě toho, že byly v případě činností vykonávaných výše uvedenými osobami naplněny znaky závislé práce, jak už bylo shora popsáno.
74. Žalobkyně též namítala, že pokuta ve výši 445 000 Kč je zjevně nepřiměřená způsobu a povaze spáchání předmětného přestupku. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2007-99, vyplývá, že ukládání pokut, tudíž i rozhodování o jejich výši, se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z možných řešení, které zákon dovoluje. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, anebo zda správní orgán volné uvážení nezneužil. Řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

75. Správní orgány v projednávané věci přihlédly k závažnosti přestupku ve vztahu ke konkrétním okolnostem jeho spáchání. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 445 000 Kč [zákonné rozmezí výše pokuty je od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč dle § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti], tedy uložená pokuta nedosahovala ani 5 % její nejvyšší možné výše, přičemž podle výkazu zisku a ztráty sestaveného dne 11. 6. 2020 činil zisk žalobkyně 56 073 000 Kč za rok 2019 a podle výkazu zisku a ztráty sestaveného dne 14. 6. 2021 činil zisk žalobkyně 31 364 000 Kč za rok 2020. Uložená pokuta v poměru k zisku žalobkyně za rok 2020 tedy nečinila ani 1,5 %, přičemž je třeba zdůraznit, že pokuta byla žalobkyni uložena za umožnění výkonu nelegální práce dvou osob po dobu přesahující jeden rok. Žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně konstatoval, že žalobkyně jako podnikatelský subjekt musela dodržovat právní předpisy vztahující se k její podnikatelské činnosti a také počítat s tím, že ponese plnou odpovědnost za porušení povinností vyplývajících z těchto právních předpisů, včetně důsledků s tím spojených. Žalovaný i oblastní inspektorát tudíž neshledaly, že by pokuta byla nepřiměřená z toho důvodu, že proti žalobkyni dosud nebylo vedeno přestupkové řízení na úseku zaměstnanosti.
76. Je třeba zdůraznit, že ani správní orgány, ani soud nijak nezpochybňují významný společenský i ekonomický přínos žalobkyně pro region i její pozici jako významného a pro zaměstnance přívětivého zaměstnavatele. Soud proto dodává, že uložená pokuta není zjevně nepřiměřená ani s ohledem na žalobkyní tvrzené skutečnosti (počet zaměstnanců, dosavadní přestupková bezúhonnost žalobkyně na úseku zaměstnanosti, dobrá pověst žalobkyně). Soud nemůže hodnotit jako zjevně nepřiměřenou pokutu, která byla uložena ve výměře necelých 5 % zákonného rozpětí, pokud zde nejsou dány nějaké další zcela mimořádné okolnosti. Ty soudem nebyly shledány a nebyly žalobkyní ani tvrzeny. Parametry dané pro uložení pokuty byly posouzeny jednotlivě i ve vzájemných souvislostech vzhledem k celkové závažnosti protiprávního jednání žalobkyně. Své závěry správní orgány řádně a podrobně odůvodnily, přičemž soud odkazuje na vyčerpávající argumentaci obsaženou na stranách 16 až 18 napadeného rozhodnutí, neboť je nadbytečné, aby všechny tam popsané důvody opakoval. Námitky žalobkyně stran nepřiměřenosti uložené pokuty jsou nedůvodné, neboť správní orgány při ukládání pokuty nepřekročily meze správního uvážení, přičemž výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem této věci.
77. Dále se soud zabýval návrhem žalobkyně na moderaci uloženého trestu. V § 78 odst. 2 s. ř. s. je stanoveno, že rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. Z výše citovaného ustanovení s. ř. s. jednoznačně vyplývá, že úkolem správního soudu v případě posuzování návrhu na moderaci trestu není posoudit, zda byla uložena pokuta ve správné výši, ale pouze odstranit v zákonem stanoveném rozsahu případnou excesivnost správními orgány uložené sankce. Otázkou moderace se v rámci své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010–97, publikovaném pod č. 2209/2011 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, „že ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Soud v rámci moderačního práva zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifickým konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená.“ V rozsudku ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 37/2007–119, pak Nejvyšší správní soud vyslovil, že „hlavním kritériem Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

při určování přiměřené výše pokuty není primárně skutková podstata deliktu, nýbrž intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.“ V rozsudku ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že „smyslem a účelem moderace totiž není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.“

78. V posuzované věci, jak bylo už shora uvedeno, soud neshledal, že by výše pokuty uložená žalobkyni byla zjevně nepřiměřená, a není tak splněna zásadní podmínka pro moderaci uložené pokuty ze strany soudu. Dále soud poznamenává, že uložená pokuta není pro žalobkyni likvidační. Z výše uvedených údajů o dosahovaném zisku žalobkyní v letech 2019 a 2020 je zjevné, že uložená pokuta 445 000 Kč nemohla mít pro žalobkyni likvidační efekt, dosahovala-li opakovaně zisku převyšujícího 30 000 000 Kč. Soud tedy uzavírá, že v projednávané věci nebyly splněny podmínky pro upuštění od uložené pokuty, nebo pro její snížení.
79. S ohledem na dříve uvedené skutečnosti tak soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
80. Současně soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. ledna 2024

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu